

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

А. В. Дзюльчанка

27.06.2016

(дата зацвярджэння)

Рэгістрацыйны № УД- 23д5 / вуч.

МЕТОДЫКА РЕДАГАВАННЯ АСОБНЫХ ВІДАЎ ЛІТАРАТУРЫ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі

па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці:

1-23 01 10 Літаратурная работа (па напрамках)

направку спецыяльнасці:

1-23 01 10-02 Літаратурная работа (рэдагаванне)

2016 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе адукацыйнага стандарту АСВА 1-23 01-09-2013 і вучэбнага плана № Е 23-194/вуч. ад 30.05.2013 г.

СКЛАДАЛЬНІК:

С. В. Зелянко, дацэнт кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання Інстытута журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай стылістыкі і літаратурнага рэдагавання Інстытута журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пратакол № 9 ад 6.04.2016 г.);

Навукова-метадычным саветам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пратакол № 6 ад 31.05.2016 г.)

Загадчык кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання

_____ В. І. Іўчанкаў
06.04.2016 г.

Складальнік

_____ С. В. Зелянко

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Роля і месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста. Вучэбная дысцыпліна «Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» з'яўляецца прафільна вызначальнай у сістэме падрыхтоўкі будучых літаратурных рэдактараў. Вывучэнне будучымі спецыялістамі тэарэтычных асноў рэдагавання вучэбных, мастацкіх і дзіцячых выданняў, а таксама практычнае рэдактарскае ўдасканаленне азначаных тэкстаў мае важнае значэнне ў далейшай прафесійнай дзейнасці і з'яўляецца неад'емным складнікам профільнай падрыхтоўкі спецыялістаў. «Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» – прыкладная па характары, практычная па мэце і комплексная па складніках вучэбная дысцыпліна. Вучэбная дысцыпліна скіравана на засваенне студэнтамі спецыфікі працы рэдактара з аўтарскімі тэкстамі, створанымі для апублікавання ў выглядзе вучэбных, мастацкіх і дзіцячых выданняў. Вучэбная дысцыпліна «Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» з'яўляецца дысцыплінай спецыялізацыі і ўваходзіць у кампанент установы вышэйшай адукацыі цыкла спецыяльных дысцыплін.

Сувязь вучэбнай дысцыпліны з іншымі дысцыплінамі вучэбнага плана. Вывучэнне дысцыпліны «Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» грунтуецца на ведах і суправаджаецца паглыбленымі міжпрадметнымі сувязямі з дысцыплінай «Методыка рэдагавання».

Мэты і задачы вучэбнай дысцыпліны. Мэта вывучэння дысцыпліны – засваенне будучымі рэдактарамі метадалогіі рэдактарскага аналізу і праўкі прызначанага для апублікавання аўтарскага твора мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры, замацаванне прафесійных навыкаў удасканалення азначаных тэкстаў з боку зместу і формы. Дасягненне мэты вывучэння курса ідзе праз вырашэнне наступных задач: спасціжэнне і замацаванне метадаў работы рэдактара з аўтарскім творам мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры ў залежнасці ад жанру і віду тэксту, тыпу выдання, чытацкага адраса; авалодванне спецыфікай рэдактарскай дзейнасці ў розных сродках масавай інфармацыі і выдавецтве; падстаўнае правядзенне моўна-стылёвай праўкі аўтарскага тэксту і падстаўнае абгрунтаванне выпраўленняў; засваенне прыёмаў праўкі аўтарскага тэксту мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры на камп'ютары (як у наборы, так і ў вёрстцы).

Патрабаванні да асваення вучэбнай дысцыпліны.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

- спецыфіку мастацкіх, вучэбных і дзіцячых тэкстаў (выданняў);
- методыку рэдактарскага аналізу аўтарскага тэксту мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры;
- паслядоўнасць творчага працэсу рэдагавання і яго этапы;
- прыёмы рэдактарскай і карэктарскай праўкі;

умець:

- ацэньваць аўтарскі рукапіс мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры на прадмет мэтазгоднасці яго выдання;

- ажыццяўляць усебаковы рэдактарскі аналіз аўтарскага рукапісу ў мэтах выпрацоўкі рэкамендацый аўтару, накіраваных на дапрацоўку тэксту мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры;

- на падставе тэарэтычнай аргументацыі рабіць рэдактарскую праўку тэксту мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры;

- ацаніць ілюстрацыйны матэрыял, які прызначаны для аздаблення тэкстаў (выданняў) мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры;

валодаць:

- прыёмамі мысленчага мадэлявання ў працэсе рэдактарскага аналізу;

- спосабамі праверкі аўтарскага тэксту мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры на разнастайных этапах рэдагавання;

- метадыкай аналізу мовы і стылю твора мастацкай, вучэбнай і дзіцячай літаратуры;

- тэхнікай праўкі аўтарскага рукапісу.

Характарыстыка метадаў і тэхналогій навучання. Пры вывучэнні дысцыпліны «Метадыка рэдагавання асобных відаў літаратуры», акрамя традыцыйных, выкарыстоўваецца метада праектаў, які дазваляе студэнтам стварыць канцэптуальныя макеты вучэбнай, дзіцячай і мастацкай кнігі. Практыкуецца праблемны падыход да навучання, што дазваляе скіраваць навучэнцаў на пошукавую дзейнасць, актывізуе іх крэатыўнасць, самастойнасць у вырашэнні пастаўленых вучэбных задач. У практыцы выкладання выкарыстоўваюцца сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі: спецыяльнае праграмнае забеспячэнне, электронныя бібліятэкі і базы дадзеных, распрацаваныя прэзентацыі і г.д.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне дысцыпліны «Метадыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» адведзена 262 гадзіны, у тым ліку аўдыторных – 140 гадзін, з іх 20 гадзін лекцыі, 116 гадзіны – лабараторныя заняткі, 4 гадзіны – кіруемая самастойная работа. Выкладанне дысцыпліны праводзіцца на вочнай форме навучання і разлічана на сёмы семестр IV курса. Форма выніковага кантролю ведаў па дысцыпліне – экзамен.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. “Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры” як вучэбная дысцыпліна

“Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры” як вучэбная дысцыпліна. Яе змест, мэта і задачы вывучэння. Асноўныя асаблівасці і спецыфіка рэдагавання твораў вучэбнай, дзіцячай і мастацкай літаратуры.

2. Вучэбнае выданне як аб’ект рэдактарскай працы

Зараджэнне вучэбнага кнігавыдання ў Беларусі, яго эвалюцыя і сучасны стан. Вучэбная кніга як выданне са спецыфічнымі мэтамі і задачамі. Прадмет вучэбнага выдання. Патрабаванні да зместу вучэбнай кнігі. Функцыянальнае прызначэнне вучэбнай літаратуры (функцыі: камунікатыўная, інфармацыйная, пазнавальная, развіццёвая, выхаваўчая, арганізуючая, сістэматызуючая). Набыткі педагогікі як навукі і сучаснае вучэбнае кнігавыданне. Спецыфіка фарміравання інфармацыйнай культуры асобы, а таксама сістэмы этычных нормаў і эстэтычных пераваг суб’екта навучання праз вучэбную літаратуру. Праблемы сучаснага беларускага вучэбнага кнігавыдання. Перыядычны друк і вучэбная літаратура. Беларускія пазнавальныя часопісы для дзяцей і падлеткаў.

3. Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі вучэбнага выдання

Агульная тыпалагічная характарыстыка вучэбных выданняў. Віды вучэбных выданняў (праграма-метадычныя (вучэбны план, вучэбная праграма), вучэбна-метадычныя (метадычныя ўказанні, метадычныя рэкамендацыі), навучальныя (падручнік, вучэбны дапаможнік, канспект лекцый, курс лекцый), дапаможныя (практыкум, хрэстаматыя, зборнік задач і практыкаванняў, кніга для чытання)).

Чытацкі адрас як адна з найважнейшых характарыстык вучэбнай літаратуры. Групы чытачоў вучэбных выданняў (тыя, хто навучаецца: выхаванцы дзіцячых садкоў, школьнікі, навучэнцы, студэнты, магістранты і аспіранты; тыя, хто навучае: выхавацелі, настаўнікі і выкладчыкі).

Канструяванне вучэбнага выдання як складаны і разгалінаваны працэс. Аспекты канструявання вучэбнага выдання (спецыфіка прадметнай галіны дысцыпліны, эфектыўнасць засваення вучэбных тэарэтычных і практычных ведаў, абавязковасць фарміравання асобы чытача, асаблівасці зместу і функцый выдання, яго мэтавае прызначэнне, катэгорыя навучэнцаў, магчымасці выкарыстаных метадык і тэхналогій).

Моўна-стылёвыя патрабаванні да вучэбнай кнігі. Мова як асноўны сродак перадачы вучэбнай інфармацыі. Літаратурная норма ў вучэбнай літаратуры. Сувязь чытацкага адраса і моўна-стылёвай спецыфікі вучэбнай кнігі. Тэрміналагічныя адзінкі і паняцці ў вучэбным выданні. Асноўныя моўна-стылёвыя памылкі ў вучэбным тэксце, прыёмы іх выяўлення і выпраўлення. Рэдактарская праўка вучэбных выданняў.

Праца рэдактара над апаратам вучэбнай кнігі. Апарат арыенціроўкі вучэбнай кнігі (прадмова, заўвагі, заключэнне, бібліяграфічныя матэрыялы, паказальнікі, дадаткі, слоўнікі, спісы скарачэнняў і ўмоўных абазначэнняў, сістэма рубрыкацыі і вылучэнняў). Апарат арганізацыі засваення вучэбнага матэрыялу (пытанні, заданні і практыкаванні). Апарат апрацоўкі вучэбнага выдання.

Ілюстрацыйны матэрыял у вучэбным выданні. Віды ілюстрацый (прадметныя, абстрактныя, вобразныя, чарцяжы, схемы, карты). Супраца рэдактара і мастака.

Ацэнка рэдактарам ілюстрацыйных матэрыялаў (мэтазгоднасць, правільнасць размяшчэння ў выданні, якасць). Адпаведнасць ілюстрацый зместу вучэбнага выдання і чытацкаму адрасу. Шрыфтавая разнастайнасць у вучэбным выданні і іншыя вылучэнні.

4. Твор мастацкай літаратуры як аб'ект рэдактарскай працы

Мастацкая літаратура як асаблівы феномен чалавечай дзейнасці. Сувязь мастацтва і выдавецкай справы. Прадмет мастацтва. Функцыі мастацкай літаратуры (эстэтычныя, этычныя, камунікатыўныя, пазнавальныя, кіравальныя). Сучасныя беларускія перыядычныя выданні, якія асвятляюць праблемы мастацтва і культуры. Літаратурныя часопісы. Беларускія выдавецтвы, якія спецыялізуюцца на выпуску мастацкай літаратуры. Рынак беларускай мастацкай літаратуры: праблемы і перспектывы.

5. Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі твораў мастацкай літаратуры

Адбор твораў мастацкай літаратуры да друку (чытацкі запыт, узровень развіцця эстэтычных патрэб грамадства, прапанова аўтарамі новых твораў). Сучасная беларуская літаратура і інтэрнэт. Графаманія і сучасны літаратурны працэс. Масавая літаратура. Выданне літаратурнай спадчыны беларускіх пісьменнікаў. Віды выданняў (монавыданне, зборнік, збор твораў).

Чытацкі адрас літаратурна-мастацкіх выданняў. Масавы чытач. Спецыялісты (літаратуразнаўцы, гісторыкі літаратуры; літаратурныя крытыкі; выкладчыкі і настаўнікі, бібліятэкары і аўтары сцэнарыяў). Масавое выданне. Навукова-масавое выданне. Навуковае выданне.

Асаблівасці ўзаемадзеяння рэдактара з аўтарам твора мастацкай літаратуры. Рэдактарская этыка. Узаемадзеянне рэдактара і перакладчыка. Падрадкавы пераклад і яго літаратурная праўка.

Жанравая разнастайнасць твораў мастацкай літаратуры і яе родавыя асаблівасці. Эпічныя творы (аповяданне, аповесць, раман). Лірычныя творы (верш, ода, эпіграма, паэма). Драматычныя творы (трагедыя, драма, камедыя). Рэдактарская праўка твораў мастацкай літаратуры. Асаблівасці рэдагавання эпічных твораў. Асаблівасці рэдагавання лірычных твораў. Асаблівасці рэдагавання драматычных твораў.

Работа рэдактара з ілюстрацыямі ў мастацкіх выданнях. Віды ілюстрацый. Спецыфіка функцый ілюстрацый у літаратурна-мастацкіх выданнях. Супраца рэдактара і мастака. Ацэнка рэдактарам ілюстрацыйных матэрыялаў (мэтазгоднасць, правільнасць размяшчэння ў выданні, якасць). Адпаведнасць ілюстрацый зместу і чытацкаму адрасу. Шрыфтавая разнастайнасць у літаратурна-мастацкім выданні і іншыя вылучэнні.

6. Твор дзіцячай літаратуры як аб'ект рэдактарскай працы

Прадмет і мэтавае прызначэнне дзіцячай літаратуры. Спецыфіка дзіцячай мастацкай, вучэбнай, навукова-пазнавальнай, даведачнай і іншых відаў літаратуры. Функцыянальнае прызначэнне дзіцячай кнігі, перыядычных выданняў для дзяцей і падлеткаў. Эвалюцыя беларускіх перыядычных выданняў для дзяцей. Сучасныя беларускія перыядычныя выданні для дзяцей і падлеткаў. Беларускія выдавецтвы, якія спецыялізуюцца на выпуску дзіцячай мастацкай, вучэбнай і навукова-папулярнай літаратуры. Сайты беларускіх СМІ і выдавецтваў, якія спецыялізуюцца

на выпуску дзіцячай літаратуры. Дзіцячая літаратуры ў інтэрнэце. Сацыяльныя сеткі як сродак папулярызацыі чытання сяроддзяцей і падлеткаў. Рэдактарская падрыхтоўка тэкстаў для электронных дзіцячых выданняў.

7. Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі твораў дзіцячай літаратуры

Жанравая разнастайнасць выданняў для дзяцей. Найбольш распаўсюджаныя жанры дзіцячай мастацкай літаратуры: эпічныя (казка, апавяданне, аповесць), лірычныя (верш, песня, загадка), драматычныя (кароткія п'есы).

Чытацкі адрас дзіцячага выдання. Спецыфіка псіхалогіі дзіцячага ўспрымання тэкставай рэчаіснасці. Узроставыя і адукацыйныя характарыстыкі чытацкага адраса. Выданні для дашкольнікаў. Выданні для малодшых школьнікаў. Выданні для школьнікаў. Выданні для навучэнцаў і студэнтаў.

Віды выданняў для дзяцей. Крытэрыі вылучэння розных відаў выданняў для дзяцей: матэрыяльна-канструкцыйныя асаблівасці выдання (кніга, кніга-цацка, перыядычнае выданне), структура кніжных выданняў (зборнік, манавыданне, серыйнае выданне, збор твораў), характар інфармацыі (навукова-папулярнае, даведачнае, практычны дапаможнік, выданне для адпачынку, інфармацыйнае).

Адбор дзіцячых выданняў да друку. Сучасныя беларускія дзіцячыя пісьменнікі. Праблема папулярызацыі дзіцячай літаратуры. Выстава-кірмаш дзіцячай кнігі "Кніжкі ў штанішках" як сродак прасоўвання дзіцячай кнігі.

Работа рэдактара з ілюстрацыямі ў дзіцячым выданні. Віды ілюстрацый у залежнасці ад віду выдання. Спецыфіка функцый ілюстрацый у дзіцячых мастацка-літаратурных, вучэбных, навукова-пазнавальных, даведачных выданнях. Супраца рэдактара і мастака. Ацэнка рэдактарам ілюстрацыйных матэрыялаў (мэтазгоднасць, правільнасць размяшчэння ў выданні, якасць). Адпаведнасць ілюстрацый зместу і чытацкаму адрасу. Шрыфтовая разнастайнасць у дзіцячых мастацка-літаратурных, вучэбных, навукова-пазнавальных, даведачных выданнях і іншыя вылучэнні.

Работа рэдактара над апаратам дзіцячага выдання. Яго дыдактычная накіраванасць. Узроставыя асаблівасці чытача, тып выдання, від літаратуры як асноўныя крытэрыі фарміравання апарату дзіцячага выдання.

Агульныя патрабаванні да тэхнічнага афармлення выданняў для дзяцей. Адпаведныя дзяржаўныя стандарты і санітарныя патрабаванні. Псіхафізічныя асаблівасці дзяцей як падстава для вылучэння груп выданняў: выданні для дашкольнікаў (да 6 гадоў), выданні для малодшых школьнікаў (7-10 гадоў), выданні для дзяцей сярэдняга школьнага ўзросту (11-14 гадоў), выданні для падлеткаў (15-17 гадоў). Забароны і абмежаванні ў тэхнічным афармленні выданняў для дзяцей.

Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Колькасць гадзін кіруемай самастойнай работы	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семіарскія) заняткі	Лабараторныя заняткі	Іншае		
1	2	3	4	5		6	9
1	“Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры” як вучэбная дысцыпліна	2					
2	Вучэбнае выданне як аб’ект рэдактарскай працы	2		4			Калёквіум
3	Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі вучэбнага выдання	4		4			Тэст 1
4	Віды вучэбных выданняў			4			Рэдагаванне тэксту
5	Чытацкі адрас вучэбнага выдання			4			Рэдагаванне тэксту
6	Канструяванне вучэбнага выдання			4			Рэдагаванне тэксту
7	Моўна-стылёвыя патрабаванні да вучэбнай кнігі			4			Рэдагаванне тэксту
8	Рэдактарская праўка вучэбных выданняў			4			Рэдагаванне тэксту

9	Праца рэдактара над апаратам вучэбнай кнігі			4			Рэдагаванне тэксту
10	Ілюстрацыйны матэрыял ў вучэбным выданні			4			Рэдагаванне тэксту
11	Твор мастацкай літаратуры як аб'ект рэдактарскай працы	2		4			Рэдагаванне тэксту
12	Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі твораў мастацкай літаратуры	4		4			Тэст 2
13	Адбор твораў мастацкай літаратуры да друку			4			Рэдагаванне тэксту
14	Чытацкі адрас літаратурна-мастацкіх выданняў			4			Рэдагаван-не тэксту
15	Асаблівасці ўзаемадзеяння рэдактара з аўтарам твора мастацкай літаратуры			4		2	Даклады
16	Жанравая разнастайнасць твораў мастацкай літаратуры			4			Рэдагаванне тэксту
17	Рэдактарская праўка твораў мастацкай літаратуры			4			Вусная справаздача
18	Асаблівасці рэдагавання эпічных твораў			4			Рэдагаванне тэксту
19	Асаблівасці рэдагавання лірычных твораў			4			Рэдагаванне тэксту
20	Асаблівасці рэдагавання драматычных твораў			4			Рэдагаванне тэксту
21	Работа рэдактара з ілюстрацыямі ў мастацкіх выданнях			4			Рэдагаванне тэксту
22	Твор дзіцячай літаратуры як аб'ект рэдактарскай працы	2		4			Рэдагаванне тэксту

23	Методыка рэдактарскага аналізу і ацэнкі твораў дзіцячай літаратуры	4		4			Тэст 3
24	Жанравая разнастайнасць выданняў для дзяцей			4			Рэдагаванне тэксту
25	Чытацкі адрас дзіцячага выдання			4			Рэдагаванне тэксту
26	Віды выданняў для дзяцей			4			Рэдагаванне тэксту
27	Адбор дзіцячых выданняў да друку			4			Рэдагаванне тэксту
28	Работа рэдактара з ілюстрацыямі ў дзіцячым выданні			4			Рэдагаванне тэксту
29	Работа рэдактара над апаратам дзіцячага выдання			4			Тэст 4
30	Агульныя патрабаванні да тэхнічнага афармлення выданняў для дзяцей			4		2	Рэферат
	Усяго:	20		116		4	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

І. ЛІТАРАТУРА

Асноўная

1. Антонова, С.Г. Редакторская подготовка изданий : учебник / С.Г. Антонова [и др.] ; под ред. С.Г. Антоновой. – М. : Логос, 2004. – 496 с.
2. Голуб, И.Б. Конспект лекций по литературному редактированию / И.Б. Голуб. – М. : Айрис-пресс, 2004. – 432 с.
3. Каўрус, А.А. Да свайго слова. Пытанні культуры мовы / А.А. Каўрус ; пад агул. рэд. У.І. Куліковіча – Мінск : РІВШ, 2011. – 344 с.
4. Колесников, Н.П. Стилистика и литературное редактирование / Н.П. Колесников. – М. : ИКЦ «МарТ» ; Ростов н/Д : Издательский центр «МарТ», 2003. – 192 с.
5. Мильчин, А.Э. Издательский словарь-справочник [Электронное издание]. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: ОЛМА-Пресс, 2006.
6. Мильчин, А.Э. Методика редактирования текста / А.Э. Мильчин. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М. : Логос, 2011. – 524 с.
7. Накорякова, К.М. Литературное редактирование / К.М. Накорякова. – М. : Икар, 2015. – 432 с.
8. Розенталь, Д.Э. Справочник по правописанию и литературной правке / Д.Э. Розенталь. – М. : Рольф, 1996. – 368 с.
9. Сбитнева, А.А. Литературное редактирование: история, теория, практика : учеб. пособие / А.А. Сбитнева. – 2-е изд. – М. : Флинта : Наука, 2011. – 208 с.
10. Стилистика и литературное редактирование : учебник / под ред. проф. В.И. Максимова. – 3-е изд., перераб и доп. – М. : Гардарики, 2007. – 653 с.
11. Сцяцко, П. Культура мовы / П. Сцяцко. – Мінск : Тэхналогія, 2002. – 444 с.

Дадатковая

1. Вьюкова, Т.Б. Восемьдесят пять радостей и огорчений : размышления редактора / Т.Б. Вьюкова. – М. : Книга, 1980. – 134 с.
2. Галь, Н. Слово живое и мертвое / Н. Галь. – М. : Время, 2011. – 590 с.
3. Голуб, И.Б. Стилистика русского языка / И.Б. Голуб. – 4-е изд. – М. : Айрис-пресс, 2003. – 448 с.
4. Дуброўскі, А. Рэдактарскі аналіз рытмічнай арганізацыі вершаванага тэксту / А. Дуброўскі // Журналістыка-2011: стан, праблемы і перспектывы : матэрыялы 13-й Міжнар. навук.-практ. канф., прысвеч. 90-годдзю БДУ, 8–9 сн. 2011 г., Мінск / рэдкал. : С.В. Дубовік (адк. рэд.) [і інш.]. – Вып. 13. – Мінск : БДУ, 2011. – С. 199–202.
5. Дуброўскі, А.У. Рэдагаванне вершаванага тэксту: метадалагічныя асновы выкладання / А.У. Дуброўскі // Сучасная журналістыка: актуальныя праблемы : зб. навук. арт. / Інстытут парламентарызму і прадпрымальніцтва ; рэдкал. : В.А. Зразікава (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Иппокрена, 2011. – С. 19–23.
6. Дуброўскі, А. Рэдактарскі аналіз вершаванага тэксту: сістэмы

вершавання / А. Дуброўскі // Жыццём і словам прысягаючы... : да 90-годдзя заслуж. работніка адукацыі Рэсп. Беларусь, д-ра філал. навук, праф. Міхася Яўгенавіча Цікоцкага : зб. навук. прац / пад агул. рэд. д-ра філал. навук праф. В.І. Іўчанкава. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2012. – С. 179–188.

7. Дуброўскі, А. Метадалагічныя асновы рэдагавання вершаванага тэксту: крытэрыі мастацкасці паэтычнага твора / А. Дуброўскі // Журналістыка-2013: стан, праблемы і перспектывы : матэрыялы 15-й Міжнар. навук.-практ. канф., 5–6 сн. 2013 г., Мінск / рэдкал. : С.В. Дубовік (адк. рэд.) [і інш.]. – Вып. 14. – Мінск : БДУ, 2013. – С. 193–195.

8. Дуброўскі, А. Рэдактарскі аналіз вершаванага тэксту: крытэрыі мастацкасці паэтычнага твора і праблема літаратурных іерархій / А. Дуброўскі // Слова ў кантэксце часу: да 85-годдзя прафесара А.І. Наркевіча : зб. навук. прац : у 2 т. / пад агул. рэд. В.І. Іўчанкава. – Мінск : Выд. цэнтр БДУ, 2014. – Т. 1. – С. 480–491. – Дзп. у БДУ 16.05.2014, № 003816052014.

9. Іўчанкаў, В.І. Беларуская арфаграфія: апавяданні і гісторыі / В.І. Іўчанкаў. – Мінск : Пачатковая школа, 2010. – 304 с.

10. Іўчанкаў, В.І. Беларускі правапіс у апорных схемах: паводле новай рэдакцыі «Правіл беларускай арфаграфіі і пунктуацыі»: дапам. для настаўнікаў агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / В.І. Іўчанкаў. – 3-е выд., выпр. – Мінск : Пачатковая школа, 2012. – 56 с.

11. Каўрус, А.А. Стылістыка беларускай мовы / А.А. Каўрус. – 3-е выд., дапрац. і дап. – Мінск : Народная асвета, 1992. – 207 с.

12. Лепешаў, І.Я. Асновы культуры мовы і стылістыкі: практыкум : вучэб. дапаможнік / І.Я. Лепешаў. – Мінск : Універсітэцкае, 1989. – 207 с.

13. Редактор и книга: сб. статей. – Вып. 3–10. – М., 1962, 1963 (Вып. 3, 4), 1965, 1973, 1975; 1979, 1982, 1986 (Вып. 5–10).

14. Рисс, О. У слова стоя на часах : [о точности издания и борьбе с ошибками] / О. Рисс. – М. : Книга, 1989. – 349 с.

15. Рождественская, К.В. За круглым столом: записки редактора / К.В. Рождественская. – М. : Искусство, 1962. – 239 с.

16. Скрыган, Я. Добра, што я іх ведаў : аб часе, падзеях, людзях / Я. Скрыган. – Мінск : Кнігазбор, 2014. – 223 с.

17. Теория и практика редактирования : хрестоматия / Моск. гос. ун-т печати. – М. : МГУП, 2003. – 218 с.

18. Цікоцкі, М.Я. Стылістыка тэксту : вучэб. дапам. для студэнтаў выш. навуч. устаноў філал. профілю / М.Я. Цікоцкі. – Мінск : Беларус. навука, 2002. – 223 с.

19. Чуковская, Л.К. В лаборатории редактора / Л.К. Чуковская. – М. : Время, 2011. – 414 с.

II. РЕКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ

У працэсе вывучэння дысцыпліны студэнтам рэкамендуецца рэгулярна працаваць з аўтарскімі тэкстамі розных жанраў і відаў, з гледжання рэдактара ацэньваць іх і выяўляць наяўныя хібы, спрабаваць рабіць абгрунтаваную

рэдактарскую праўку. Неабходнасць перманентна ўдасканалваць сваю маўленчую кампетэнцыю для якаснага рэдагавання тэкстаў патрабуе ад будучага рэдактара пастаянна сачыць за выходам новай даведачнай літаратуры, наведваць прафесійныя выставы (штогадовая Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш, Міжнародная спецыялізаваная выстава “СМІ ў Беларусі”, выстава-кірмаш дзіцячай кнігі “Кніжкі ў штанішках” і г.д.), навукова-практычныя канферэнцыі па праблемах кнігавыдання, прымаць удзел у прафесійных суполках у сацыяльных сетках (“Добры рэдактар”) і на падставе зробленых высноў рыхтаваць даклады. Прадугледжваецца напісанне рэфератаў.

III. РЕКАМЕНДУЕМЫЯ СРОДКІ ДЫАГНОСТЫКІ

Для атэстацыі студэнтаў на адпаведнасць іх персанальных дасягненняў патрабаванням праграмы «Методыка рэдагавання асобных відаў літаратуры» ствараецца фонд ацэначных сродкаў, які ўключае тыпавыя заданні, тэсты, тэмы рэфератаў, пытанні да выніковага экзамену і інш. Ацэначнымі сродкамі прадугледжваецца ацэнка здольнасці студэнтаў да творчай дзейнасці ў час рэдагавання тэкстаў, іх гатоўнасць весці пошук вырашэння новых задач, звязаных з недастатковасцю канкрэтных спецыяльных ведаў і адсутнасцю агульнапрызнаных алгарытмаў. У якасці формаў дыягностыкі кампетэнцый студэнтаў выкарыстоўваюцца:

- вусныя формы: гутаркі, калёквіумы, даклады на занятках і інш.;
- пісьмовыя формы: тэсты, пісьмовыя справаздачы па практычных работах і пасля наведвання прафесійных мерапрыемстваў (выстаў, канферэнцый), рэдагаванне тэкстаў, рэфераты;
- вусна-пісьмовыя формы: справаздачы па практычных работах з іх вуснай абаронай, экзамен па дысцыпліне і інш.

IV. ТЭМЫ РЕФЕРАТАЎ

1. Сучасныя беларускія дзіцячыя часопісы. Аналіз праблематыкі і лексіка-стылістычных асаблівасцяў.
2. Сучасныя беларускія перыядычныя выданні па праблемах мастацтва і культуры. Аналіз праблематыкі і лексіка-стылістычных асаблівасцяў.
3. Сучасныя беларускія перыядычныя выданні па праблемах адукацыі і навучання. Аналіз праблематыкі і лексіка-стылістычных асаблівасцяў.
4. Дзяржаўныя стандарты і санітарныя нормы для вучэбных выданняў (пэўны ўзростава перыяд).
5. Дзяржаўныя стандарты і санітарныя нормы для дзіцячых выданняў.
6. Праблемы кнігавыдання мастацкай літаратуры. Нацыянальная спецыфіка і міжнародны вопыт.
7. Сучасны выдавецкі працэс і дзіцячая кніга. Нацыянальная спецыфіка і міжнародны вопыт.
8. Мастацкае афармленне выданняў для дзяцей.

9. Рэдактарская падрыхтоўка электронных вучэбных выданняў (пэўны ўзроставы перыяд).
10. Спецыяфіка рэдактарскай падрыхтоўкі мастацкіх твораў розных жанраў.
11. Асаблівасці рэдагавання эпічных, лірычных і драматычных твораў.
12. Праблемы сучаснага кнігавыдання вучэбнай літаратуры для вышэйшай школы. Нацыянальная спецыфіка і міжнародны вопыт.
13. Праблемы сучаснага кнігавыдання вучэбнай літаратуры для сярэдняй школы. Нацыянальная спецыфіка і міжнародны вопыт.
14. Праблемы сучаснага кнігавыдання вучэбнай літаратуры для пачатковай школы. Нацыянальная спецыфіка і міжнародны вопыт.
15. Сайты беларускіх выдавецтваў вучэбнай літаратуры. Параўнальны аналіз.
16. Сайты беларускіх выдавецтваў мастацкай літаратуры. Параўнальны аналіз.
17. Сайты беларускіх выдавецтваў дзіцячай перыёдыкі. Параўнальны аналіз.
18. Стварэнне макета сучаснага вучэбнага выдання для пачатковай (сярэдняй) школы.
19. Стварэнне макета сучаснага дзіцячага забаўляльнага (адукацыйнага) часопіса.
20. Стварэнне макета кнігі сучаснага беларускага пісьменніка.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

[illegible]

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
НА 20__ / 20__ НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

№ п/п	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры
Стылістыкі і літаратурнага рэдагавання (пратакол № __ ад __. __. 20__ г.)

Загадчык кафедры

Д-р філал. навук прафесар _____

В. І. Іўчанкаў

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

Канд. філал. навук дацэнт _____

С. В. Дубовік